

Допълнение къмъ аритметиката.

Отъ прѣподавателятъ А. В. Шоурекъ

Съ нѣколко думи позволявамъ си да говоря за оная по-вѣрка, която, както ми се види, е една отъ най-практическитѣ, една отъ тия, които показватъ въ ежсо време дали има нѣкаква погрѣшка въ рѣшеніето на една аритметическа задавка.

Това е — „повѣрката на деветъ“.

Тя се основава на особни свойства на числото: „деветъ“.

I.

Като раздѣлимъ, каквото и да е число a на друго число b , и ако b не е мѣрка на числото a , то ще получимъ освѣнъ частното още нѣкакъвъ остатъкъ. Когато число $b=9$, то слѣдъ това измѣрване излиза едно число въ остатъка, което ще наричаме „остатъкъ на деветъ“, понеже го получаваме, когато a раздѣлимъ на 9.

Тѣй на пр. 8 ще бѣде остатъкъ на 9 отъ числото 35, понеже ако $35 : 9 = 3 + \frac{8}{9}$; подобно 68 ще даде остатъкъ 5 понеже $68 : 9 = 7 + \frac{5}{9}$.

Този остатъкъ ще пишемъ символически *)

*) Такива символи се употребляватъ много въ математиката особено въ „науката за числата“. Именно остатъкъ отъ дѣлението числото a съ b означава Canovain, Eisa de Cresy съ R , $\frac{a}{b}$, Debambre, Ciccolini, Matzka и Piper съ $\left(\frac{a}{b}\right)_r$, нъ проф. Dr. Studnička въвелъ $Z\left(\frac{a}{b}\right)$, което ние приспособихме и въведохме $0\left(\frac{a}{b}\right)$ въ българскій языкъ.